

Pakiet REPowerEU

– przyspieszenie transformacji energetycznej budynków
jako odpowiedź UE na wojnę Rosji w Ukrainie

- Jak bezpiecznie przejść przez kryzys energetyczny?
- Jakie działania państwa UE powinny podjąć już dziś?
- Co zmieni się w dyrektywach RED II, EED, EPBD i EcoDesign?
- Jakich zmian w polskim KPO i programach dofinansowań należy się spodziewać?
- Skąd pozyskać środki na szybszą transformację?

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. REPowerEU jako plan uniezależnienia się od rosyjskich paliw
4. Kompleksowe podejście do transformacji
5. Pakiet „Fit for 55” oraz nowe propozycje zmian w REPowerEU
8. Przyszłe klasy energetyczne urządzeń grzewczych i plany wycofania z obrotu kotłów
10. Rekomendacje działań dla państw UE
12. Sposób na bezpieczeństwo energetyczne. Jakie są zalecenia dla Polski?
13. Finansowanie – skąd będą pochodzić środki na przyspieszoną transformację?
15. Źródła informacji

Wydawca: Porozumienie Branżowe na rzecz Efektywności Energetycznej (POBE), wrzesień 2022

Autor: Paweł Wróbel, Gate Brussels, doradca POBE

Koordynator projektu: Paweł Lachman, koordynator POBE, prezes zarządu PORT PC

Redakcja: Joanna Jania

Projekt graficzny i łamanie: medianova Jacek Gacukowicz

W poradniku wykorzystano materiały udostępnione przez Komisję Europejską – wykaz dokumentów i źródeł informacji znajduje się na końcu opracowania.

Wprowadzenie

Ogłoszony 18 maja 2022 r. pakiet REPowerEU, będący odpowiedzią Unii Europejskiej na wojnę Rosji w Ukrainie, oprócz postawienia na rozwój energii z OZE i wzrost efektywności energetycznej, dobitnie wskazuje na konieczność przyspieszenia tempa transformacji energetycznej sektora budynków. Jak podkreśla Komisja Europejska, w obliczu obecnej sytuacji wdrażanie technologii związanych z efektywnością energetyczną oraz pozwalających odchodzić od paliw kopalnych jest kluczem do bezpieczeństwa energetycznego państw UE.

Transformacja energetyczna sektora budynków odgrywa zasadniczą rolę w „Europejskim Zielonym Ładzie”. Konieczność przyspieszenia planowanych w tym zakresie działań to główny wniosek wynikający z pakietu REPowerEU. Jest to niezbędne, by zmniejszyć niedobory gazu i ropy w przypadku zakłócenia dostaw surowców z Rosji oraz by stabilizować rynki energii. Komisja wskazuje, iż w perspektywie średnio- i długoterminowej oszczędność energii pozwoli skuteczniej reagować na nagłe wzrosty cen i braki surowców.

Niniejszy poradnik ma na celu pokazać szczegóły aktualnych propozycji działań, które będą miały niebagatelny wpływ na tempo transformacji sektora budynków w Polsce oraz w innych państwach UE. Pakiet REPowerEU jest swoistym drogowskazem zmian regulacyjnych, jakich mogą się spodziewać producenci technologii istotnych dla sektora budynków. Proponowane zmiany dotyczą szeregu unijnych legislacji, które po przyjęciu będą musiały być wdrażane przez państwa członkowskie, a także rekomendacji działań na poziomie krajowym. Szczegóły nie są jeszcze przesądzone. Jednak uwzględniając trwające prace instytucji UE i informacje płynące z Rady oraz Parlamentu Europejskiego, zakładamy, że w dalszych pracach legislacyjnych propozycje Komisji Europejskiej zostaną zaakceptowane w takiej formie, która nie zmieni kierunku transformacji budynków opartej o efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii i odchodzenie od paliw kopalnych. Tym bardziej, że wiele państw członkowskich już je wdraża lub zapowiedziało takie działania w ramach swoich polityk krajowych. Dodatkowo są one spójne z zasadami finansowania inwestycji ze środków unijnych – głównie Krajowego Planu Odbudowy, który w dużej mierze będzie współfinansował inwestycje związane z „zieloną” gospodarką, priorytetowo traktując modernizację sektora budynków. Efektywność energetyczna i dekarbonizacja budynków mieszkalnych oraz komercyjnych będą mieć jeszcze większe znaczenie.

W gąszczu zmian, jakich się spodziewamy, łatwo się zagubić, tym bardziej – wobec sprzecznych sygnałów, które pojawiają się w krajowej debacie publicznej na temat przyszłości transformacji energetycznej oraz sektora budynków. Dlatego zadaniem naszego poradnika jest zarówno rzetelne przedstawienie tego, co zmienia się na poziomie UE, jak też pokazanie konsekwencji tych procesów dla krajowych przepisów prawnych oraz zasad finansowania inwestycji np. w ramach takich programów jak: „Czyste powietrze”, „Moje Ciepło” czy „Ciepłe Mieszkanie”.

Warto podkreślić, iż kierunek i tempo transformacji sektora budynków wskazane w REPowerEU mają również swoje odzwierciedlenie w zaleceniach Rady dotyczących koniecznych reform, które publikowane są regularnie i zarazem indywidualnie dla każdego z państw UE, w tym dla Polski, w ramach tzw. semestru europejskiego.

*Zapraszam do lektury
Paweł Wróbel*

mgr Paweł Wróbel
prezes Gate Brussels,
ekspert POBE

Fot. Shutterstock.com

REPowerEU

jako plan uniezależnienia się od rosyjskich paliw

Komisja Europejska, przygotowując pakiet REPowerEU, przyjęła cztery kluczowe założenia do zrealizowania planu uniezależnienia się od rosyjskich paliw. Są to: oszczędzanie energii, dywersyfikacja dostaw, przyspieszenie transformacji w kierunku czystej energii oraz inteligentne łączenie inwestycji i reform.

Szybka odpowiedź na zagrożenia

Niesprowokowana i nieuzasadniona agresja wojskowa Rosji na Ukrainę poważnie zakłóciła światowy system energetyczny. Spowodowała gwałtowny wzrost cen energii z wszelkimi tego konsekwencjami oraz zwiększyła obawy o bezpieczeństwo energetyczne, uwidaczniając nadmierną zależność państw UE od importu gazu, ropy naftowej i węgla z Rosji. Ogromne pieniądze uzyskiwane ze sprzedaży paliw kopalnych pomagają Rosji kontynuować wojnę przeciwko Ukrainie.

W marcu 2022 r., gdy Rosja rozpoczęła wojnę, przywódcy państw UE uzgodnili na posiedzeniu Rady Europejskiej, że Europa jak najszybciej zmniejszy swoją zależność od importu paliw z Rosji. Zwrócili się do Komisji Europejskiej o szybkie przedstawienie szczegółowego planu REPowerEU – swojej odpowiedzi energetycznej Europy na zaistniałą

sytuację. Już dwa miesiące później, 18 maja 2022 r., REPowerEU został przedstawiony. Ponadto ogłoszono, że przywóz węgla i ropy naftowej ma obecnie zostać objęty systemem sankcji. Niedawne przerwy w dostawach gazu do Bułgarii i Polski wskazują przy tym na pilną potrzebę rozwiązania problemu braku niezawodności rosyjskich dostaw energii.

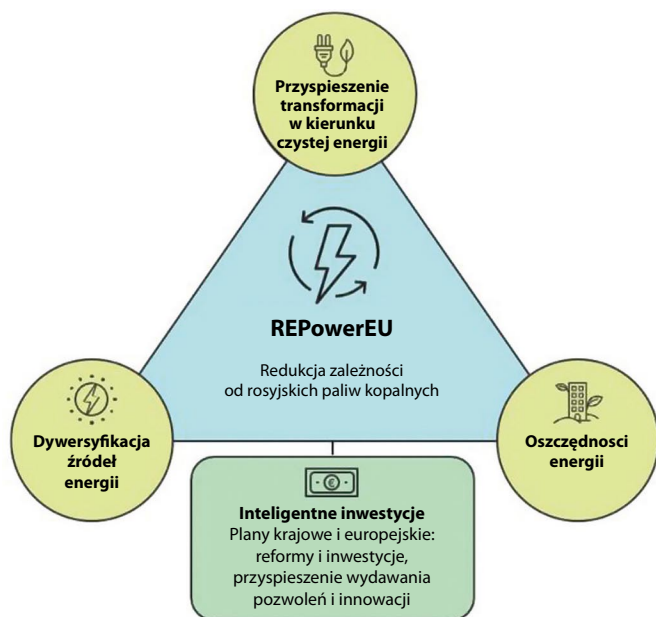
Jakie są główne założenia planu?

REPowerEU ma na celu szybkie zmniejszenie zależności państw UE od rosyjskich paliw kopalnych – przez przyspieszenie transformacji w kierunku czystej energii oraz połączenie sił poszczególnych krajów, aby stworzyć bardziej odporny system energetyczny i prawdziwą unię energetyczną.

Już w tym roku można znacznie zredukować zależność od rosyjskich paliw kopalnych i przyspieszyć transformację. Dlatego, w oparciu o pakiet „Fit for 55” i w uzupełnieniu działań na rzecz bezpieczeństwa dostaw i magazynowania energii, Komisja Europejska przedstawiła w REPowerEU dodatkowy zestaw działań na rzecz:

- oszczędności energii,
- dywersyfikacji dostaw,
- szybkiego zastąpienia paliw kopalnych dzięki przyspieszeniu transformacji w kierunku czystej energii,
- inteligentnego łączenia inwestycji i reform.

Działania te łącznie zmieniają strukturalnie system energetyczny UE. Wymagają one skutecznej koordynacji europejskich środków regulacyjnych i infrastrukturalnych, a także krajowych inwestycji i reform oraz wspólnej dyplomacji energetycznej. Ponadto wymagają koordynacji działań po stronie popytu – na rzecz ograniczenia zużycia energii i przekształcenia procesów przemysłowych w celu zastąpienia gazu, ropy naftowej i węgla odnawialną energią elektryczną i wodorem ze źródeł innych niż kopalne – z działaniami po stronie podaży – na rzecz stworzenia zdolności i ram w zakresie upowszechniania i produkcji energii odnawialnej.

Rys. 1. Kluczowe założenia do uzyskania niezależności energetycznej
(źródło: <https://eur-lex.europa.eu>)

Zależność poszczególnych państw UE od rosyjskich źródeł energii jest różna, ponieważ sytuacja energetyczna i koszty energetyczne różnią się w zależności od kraju. W planie REPowerEU odzwierciedlono te różnice i zaproponowano szereg rozwiązań odpowiadających konkretnym potrzebom państw członkowskich, przy jednoczesnym dążeniu do tego, aby UE jako całość osiągnęła neutralność klimatyczną do 2050 r.

Bądźmy gotowi na nowe wyzwania

REPowerEU opiera się na pełnej realizacji propozycji przedstawionych w 2021 r. w ramach pakietu „Fit for 55”, potwierdzając konieczność realizacji ambitnego celu zmniejszenia o co najmniej 55% emisji gazów cieplarnianych netto do 2030 r. i osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z „Europejskim Zielonym Ładem”. Będzie to miało pozytywny wpływ na redukcję emisji w UE. Szybkie ograniczenie przywozu paliw kopalnych z Rosji wpłynie jednak na ścieżkę transformacji lub na sposób osiągnięcia celu klimatycznego w porównaniu z wcześniejszymi założeniami.

Plan REPowerEU nie może funkcjonować bez szybkiej realizacji wszystkich propozycji zawartych w pakiecie „Fit for 55” i dodatkowo – wyższych celów w zakresie OZE i efektywności energetycznej. W nowej rzeczywistości zużycie gazu w UE zmniejszy się w szybszym tempie, co ograniczy rolę gazu jako paliwa przejściowego. Aby zapewnić bezpieczeństwo dostaw, odejście od rosyjskich paliw kopalnych będzie wymagało ukierunkowanych inwestycji w infrastrukturę gazową oraz bardzo ograniczonych zmian w infrastrukturze naftowej, a także inwestycji na dużą skalę – w sieć elektroenergetyczną i ogólnounijną wodorową sieć szkieletową. Jednocze-

Społeczne poparcie dla zmian

Społeczeństwo oczekuje, że UE i jej państwa członkowskie wywiążą się z zobowiązań podjętych w celu zmniejszenia zależności od rosyjskich paliw kopalnych.

- **85%** ankietowanych uważa, że UE powinna jak najszybciej zmniejszyć swoją zależność od gazu i ropy naftowej z Rosji.*
- **84%** ankietowanych zgadza się, że agresja Rosji na Ukrainę sprawia, że pilniejsze staje się inwestowanie przez państwa UE w energię odnawialną.*

**Według Flash Eurobarometr 506: odpowiedź UE na wojnę na Ukrainie, 5 maja 2022 r.*

śnie niektóre z istniejących zdolności produkcyjnych w zakresie węgla mogą być wykorzystywane dłużej niż początkowo oczekiwano, nie zapominając o energii jądrowej i krajowych zasobach gazu, które również mają znaczenie.

Siła we wspólnym działaniu

Chociaż niektóre państwa członkowskie UE zapowiedziały już, że zamierzają zaprzestać przywozu paliw kopalnych z Rosji, żadne nie jest w stanie samodzielnie stawić czoła temu wyzwaniu. Dzięki wspólnym ocenom potrzeb i planowaniu, wspólnym zakupom i większej koordynacji można zadbać o to, by zmniejszanie zależności od rosyjskich paliw kopalnych było zarówno osiągalne, jak i przystępne cenowo dla wszystkich krajów. Przepisy dotyczące energii odnawialnej i efektywności energetycznej pomogą w osiągnięciu ambitnych celów, wzajemnie połączona i odporna sieć energetyczna UE wszystkim zapewni bezpieczeństwo energetyczne. ■

Niniejszy rozdział powstał na podstawie wstępu do komunikatu KE „Plan REPowerEU” z 18 maja 2022 r.

3

Kompleksowe podejście do transformacji

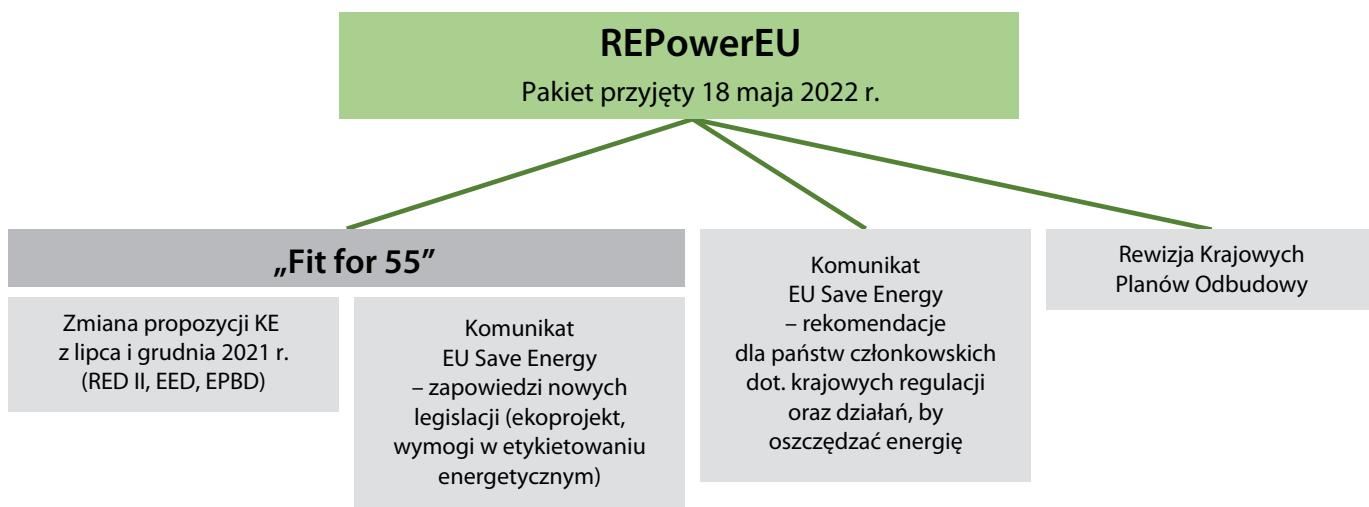
Plan REPowerEU uwzględnia transformację różnych obszarów gospodarki. W naszym poradniku zajmiemy się przede wszystkim propozycjami odnoszącymi się do sektora budynków. Podobnie jak w innych obszarach, najlepsze i najszybsze efekty można tu uzyskać przy powiązaniu unijnej legislacji z odpowiednim zaangażowaniem władz krajowych, którym KE przedstawia szczegółowe rekomendacje działań.

Wobec konieczności przyspieszenia działań związanych z transformacją energetyczną budynków, Komisja Europejska przedstawiła w pakiecie REPowerEU:

- propozycje zmian tych aktów prawnych, które zostały przedstawione już w 2021 r. oraz są w toku negocjacji w ramach pakietu „Fit for 55”, tj. rewizji dyrektywy OZE (RED II), dyrektywy o efektywności energetycznej (EED) i dyrektywy o charakterystyce energetycznej budynków (EPBD);
- zapowiedzi nowych wniosków legislacyjnych, które KE przedstawi w 2023 r. jako uzupełnienie pakietu „Fit for 55”, tj. rewizję wymogów ekoprojektu oraz wymogów etykietowania energetycznego (zawarte w komunikacie „EU Save Energy”, czyli „Oszczędność energii w UE”, datowanym na 18 maja 2022 r.);
- rekomendacje dla państw członkowskich koniecznych działań na polu regulacji i działań krajowych (zawarte w komunikacie „EU Save Energy”),
- wymóg rewizji przez państwa członkowskie swoich Krajowych Planów Odbudowy – by wykorzystać je do finansowania działań uniezależniających państwa od dostaw rosyjskiego gazu, ropy i węgla oraz generalnie paliw kopalnych.

Struktura REPowerEU – zagadnienia dla sektora budynków

Pakiet „Fit for 55” oraz nowe propozycje zmian w REPowerEU

Obecna sytuacja geopolityczna, a wraz z nią – konieczność przyspieszonego i istotnego zredukowania zużycia paliw kopalnych w państwach UE, skłaniają do bardziej dynamicznych niż dotychczas działań w zakresie transformacji energetycznej budynków. Pakiet REPowerEU, odnosząc się do zaprezentowanego w 2021 r. pakietu „Fit for 55”, stawia poprzeczkę wyżej. Mamy więc bardziej ambitne cele w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania OZE, a także propozycję szybszego odejścia od dofinansowań do zakupu kotłów na paliwa kopalne i ostatecznie – zakończenia ich sprzedaży.

Podwyższenie celów w dyrektywach RED II i EED

Wśród przyjętych zmian wniosków legislacyjnych tych aktów prawnych, które KE przedstawiła w 2021 r. w ramach pakietu „Fit for 55%” (będących w toku negocjacji), warto zwrócić uwagę na propozycje podwyższenia zasadniczych celów:

- w dyrektywie OZE (RED II) Komisja postuluje zwiększenie celu OZE z wcześniej proponowanego poziomu 40% do **45% na poziomie UE**,
- w dyrektywie o efektywności energetycznej (EED) Komisja postuluje zwiększenie celu związanego z efektywnością energetyczną z proponowanego poziomu 36% do **39% energii końcowej** i z 39% **do 41,5% energii pierwotnej**.

W obu przypadkach realizacja większych ambicji w dużej mierze ma się odnosić do budynków. Przełoży się to na konieczność większych wysiłków

po stronie państw członkowskich, które trzeba podjąć w sektorze ciepła i chłodu.

Nowy obowiązek – montaż instalacji fotowoltaicznej

W dyrektywie o charakterystyce energetycznej budynków (EPBD) zaproponowano natomiast zapis, iż państwa mają zapewnić zamontowanie instalacji energii słonecznej (fotowoltaicznej):

- do końca 2026 r. – na wszystkich nowych budynkach publicznych i komercyjnych o powierzchni użytkowej większej niż 250 m²,
- do końca 2027 r. – na wszystkich istniejących budynkach publicznych i komercyjnych o powierzchni użytkowej większej niż 250 m²,
- do końca 2029 r. – na wszystkich nowych budynkach mieszkalnych.

Szybsze odejście od dofinansowań do zakupu kotłów

W rewizji dyrektywy RED II Komisja postuluje także szybsze zakończenie wsparcia ze środków publicznych zakupu kotłów na paliwa kopalne do budynków. We wniosku legislacyjnym z 2021 r. podany był rok 2027, zaś wobec konieczności przyspieszenia transformacji, KE wskazuje, iż zachęca Radę i PE, by skrócić ten termin do 2025 r. Jednak w tym wypadku nie przyjęto formalnej zmiany wniosku legislacyjnego, a jedynie wskazanie poparcia KE dla takiego rozwiązania w trakcie negocjacji ostatecznego kształtu rewidowanej właśnie dyrektywy OZE.

Opinie płynące z wielu państw członkowskich oraz z Parlamentu Europejskiego wskazują, że istnieje duże poparcie dla działań, które w pierwszej kolejności dotyczą zakończenia możliwości wsparcia publicznego dla urządzeń grzewczych na paliwa kopalne, następnie zakończenia możliwości obrotu takimi urządzeniami. Równocześnie najbardziej prawdopodobna jest zgoda, by najbardziej ambitne zmiany wprowadzać w budynkach sektora publicznego, a także w nowych budynkach.

! Wyżej wymienione zmiany w dyrektywach
• RED II, EED i EPDB dotyczą aktualnie przygotowywanych aktów prawnych. Wejdą one w życie najprawdopodobniej już w 2023 roku.

Kluczowe propozycje z pakietu „Fit for 55”

W tym kontekście warto przypomnieć najważniejsze zmiany dla sektora budynków, zaproponowane przez KE w 2021 r. w ramach pakietu „Fit for 55”, zawierającego m.in. projekty rewizji dyrektyw RED II, EED, EPBD i EU ETS. Potwierdzają one spójne podej-

ście do transformacji, które zostało zdefiniowane już w strategii integracji sektorów energii (szczegółowo przybliżyliśmy w jednym z poprzednich poradników POBE).

Wśród kluczowych zmian proponowanych w pakiecie „Fit for 55” są m.in.:

• Wymóg bezemisyjności (zeroemisyjny ZEB) dla wszystkich nowych budynków od 2030 r., a od 2027 r. – dla budynków zajmowanych lub będących własnością organów publicznych.

Komisja Europejska jednocześnie zachęca państwa, by te przepisy stosować już wcześniej. Zgodnie z nową definicją, budynek zeroemisyjny ZEB oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej, w którym bardzo niska ilość nadal wymaganej energii pochodzi w pełni z energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu, od społeczności energetycznej działającej w zakresie energii odnawialnej w rozumieniu dyrektywy RED II, lub z systemu ciepłowniczego i chłodniczego.

• Zmiana definicji efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych. Będą one musiały spełniać kryteria, które będą zastrzane w miarę upływu czasu w latach 2025-2050, tak by zwiększać wykorzystanie energii odnawialnej w celu zapewnienia do 2050 r. całkowicie bezemisyjnych dostaw ciepła lub chłodu w tych systemach.

• Wprowadzenie celu dla wszystkich instytucji publicznych polegającego na zmniejszaniu końcowego zużycia energii w zajmowanych przez nie budynkach o 1,7% rocznie w każdym państwie członkowskim. Ponadto, rozszerzony ma być zakres obowiązku renowacji na wszystkie organy publiczne, na wszystkich szczeblach administracji i we wszystkich sektorach działalności organów publicznych, w tym w sektorze opieki zdrowotnej, edukacji i mieszkalnictwa publicz-

Komunikat EU Save Energy – zapowiedź istotnych zmian

Jednym z kluczowych dokumentów pakietu REPowerEU jest komunikat „EU Save Energy” (czyli „Oszczędność energii w UE”) z 18 maja 2022 r. Wskazano w nim, jaki zestaw działań będzie niezbędny, by stawić czoła konsekwencjom wojny w Ukrainie i zredukować zależność państw Unii od rosyjskich paliw kopalnych.

W komunikacie Komisja zapowiedziała również, iż w **I kwartale 2023 r.** przedstawi końcowe propozycje zmian wymogów w etykietowaniu energetycznym urządzeń grzewczych (do roku 2025/26), tak aby urządzenia korzystające tylko z paliw kopalnych otrzymały niższą klasę efektywności energetycznej. W tym samym czasie przedstawi również propozycję zmiany rozporządzenia ekoprojektu, by od 2029 r. wycofać z obrotu w UE samodzielne kotły na paliwa kopalne. Jak w przypadku pozostałych reform z pakietu „Fit for 55”, propozycje legislacyjne KE będą musiały uzyskać akceptację Rady i Parlamentu Europejskiego na ścieżce legislacyjnej. Środki takie mają stanowić zachętę do powszechnego stosowania elektrycznych pomp ciepła i przyczynić się do osiągnięcia celu wskazanego przez Komisję Europejską, jakim jest podwojenie liczby instalacji tych urządzeń, tj. **10 mln pomp ciepła w ciągu najbliższych 5 lat.** Pozwoli to zaoszczędzić aż **12 mld m³** gazu rocznie.

Więcej szczegółów nt. stanu planowanych zmian w etykietowaniu energetycznym i wycofania z obrotu samodzielnych kotłów na paliwa kopalne przedstawiamy w kolejnym rozdziale poradnika.

Fot. Shutterstock.com

nego, w których budynki są własnością organów publicznych. Roczny wskaźnik renowacji pozostaje na poziomie co najmniej 3%. Zlikwidowane będą rozwiązania alternatywne, które umożliwiały państwom członkowskim osiągnięcie podobnych oszczędności energii za pomocą środków innych niż renowacje.

- **Wymóg wyboru w ramach zamówień publicznych produktów lub usług o najwyższych klasach efektywności energetycznej.** Przy zakupie produktów i usług w ramach zamówień publicznych, w tym przy zakupie lub wynajmie budynków, instytucje powinny wybierać te oferty, które charakteryzują się najwyższymi klasami efektywności energetycznej określonymi w rozporządzeniu w sprawie etykietowania energetycznego. W przypadku towarów i usług objętych ekoprojektem, powinny one reprezentować jedną z dwóch najwyższych istotnie licznych klas efektywności energetycznej, a w przypadku produktów nieposiadających etykiety energetycznej – zamówienia powinny być zgodne z poziomami odniesienia w zakresie efektywności energetycznej określonymi w odpowiednich aktach wykonawczych ekoprojektu.
- **Utworzenie odrębnego systemu handlu uprawnieniami do emisji dla paliw kopalnych używanych w sektorze budynków oraz transporcie drogowym, tj. EU ETS2.** Zgodnie z propozycją KE, nowy system dla budynków i transportu miał rozpocząć funkcjonowanie od 2026 r., jednak w trwających negocjacjach pomiędzy unijnymi instytucjami pojawiają się rozbieżności. Aktualna propozycja Parlamentu Europejskiego jest taka, aby budynki komercyjne były objęte nowym sys-

temem od 2024 r., a budynki mieszkalne nie wcześniej niż przed 2029 r. Jednocześnie PE wnioskuje, by w przypadku budynków mieszkalnych ta kwestia była przedmiotem nowego wniosku legislacyjnego, po dodatkowej ocenie ze strony KE i zgodzie Rady i PE. Warto dodać, że stanowisko Rady jest zbieżne z propozycją KE, by budynki komercyjne i mieszkalne były objęte koniecznością ponoszenia kosztów za emisje CO₂ w tym samym czasie, choć Rada proponuje, by był to 2027 r., czyli o rok później niż wnioskuje Komisja. Obowiązkiem rozliczania emisji mają być objęci dystrybutorzy paliw do budynków i transportu.

- **Wytoczenie bardziej ambitnych celów w zakresie OZE.** Zaproponowano zmianę dotychczas niewiążącego celu rocznego wzrostu OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie (systemowym i indywidualnym) o 1.1 punktu procentowego rocznie – na cel wiążący. Ponadto wskazano konieczność przeprowadzenia przez każde państwo członkowskie oceny swojego potencjału w zakresie OZE oraz wykorzystania ciepła odpadowego w sektorze ciepła i chłodu, w tym określenia kamieni milowych i środków w celu wykorzystania tego potencjału w ciepłownictwie systemowym, z uwzględnieniem w długoterminowej strategii renowacji budynków. Zaproponowano także wzrost niewiążącego celu udziału OZE i ciepła odpadowego w ciepłownictwie systemowym (lub chłodu w chłodnictwie) z dotychczasowego poziomu 1 do 2.1 punktu procentowego rocznie, a także wprowadzenie **niewiążącego celu osiągnięcia na poziomie UE co najmniej 49% OZE w sektorze budynkowym do 2030 r.** ■

Przyszłe klasy energetyczne urządzeń grzewczych i plany wycofania z obrotu kotłów

W komunikacie „EU Save Energy” z 18 maja 2022 r. Komisja Europejska zapowiedziała wcześniejszą zmianę skali etykiet energetycznych (do roku 2025/2026) oraz przyjęcie bardziej rygorystycznych limitów dotyczących ekoprojektu dla systemów ogrzewania na poziomie krajów UE. Oznacza to, że kotły i inne „samodzielne” urządzenia grzewcze spalające paliwa kopalne (gaz, olej, węgiel) otrzymałyby najniższe klasy efektywności energetycznej, a rok 2029 r. byłby datą zakończenia wprowadzania ich do obrotu.

Plany dotyczące kotłów

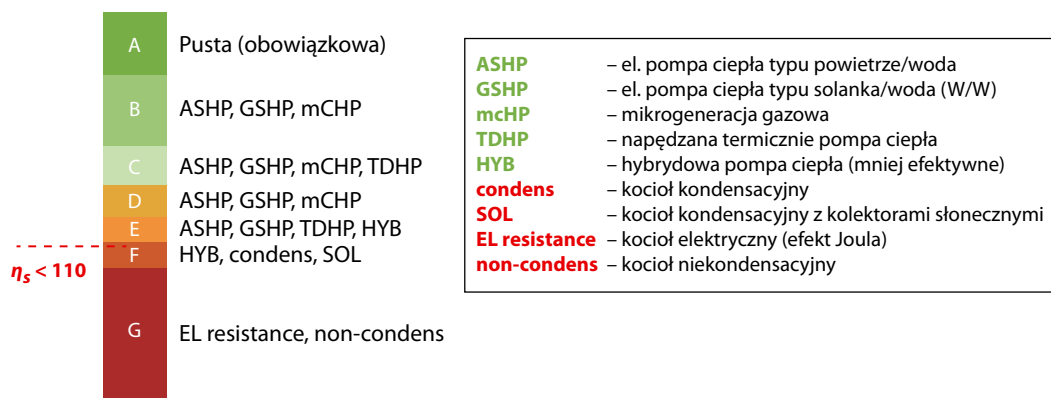
Warto zaznaczyć, że zmiany w rewidowanych rozporządzeniach wykonawczych ekoprojektu, w tym w zakresie urządzeń grzewczych centralnego ogrzewania wodnego, przygotowywane są w długim i transparentnym procesie konsultacji publicznych i w dialogu z organizacjami branżowymi. Kierunek zmian, których należy się spodziewać w ekoprojekcie, jest zatem widoczny dla przedstawicieli branży. W aktualnym projekcie forum konsultacyjnego dotyczącym rozporządzeń 811/2013, który jest konsultowany już od 2019 r., tzw. samodzielne kotły na paliwa kopalne mają uzyskać klasy energetyczne F i G w skali klas od G do A (rys. 1). Podstawą wycofania produktów z obrotu byłaby granica współczynnika efektywności odniesionego do zużytej energii pierwotnej η_s (eta s) wynosząca $< 110\%$ (lub alternatywnie $< 120\%$) w rozporządzeniach KE o ekoprojekcie (812/2013 i 814/2013), co oznaczałoby, że od 2029 r. – po wycofaniu z rynku klas energetycznych G i F – nie będzie możliwa sprzedaż kotłów elektrycznych, kondensacyjnych i niekondensacyjnych kotłów gazowych oraz olejowych (również

kotłów węglowych w ramach innego rozporządzenia delegowanego dot. ekoprojektu kotłów na paliwa stałe). Nie oznacza to oczywiście automatycznego wycofania ze sprzedaży kotłów na paliwa kopalne – ich sprzedaż będzie dalej możliwa w ramach rozwiązań hybrydowych pomp ciepła, zawierających jako szczytowe źródło kocioł gazowy, elektryczny (grzałka) lub olejowy, przy spełnieniu warunku minimalnego η_s (eta s).

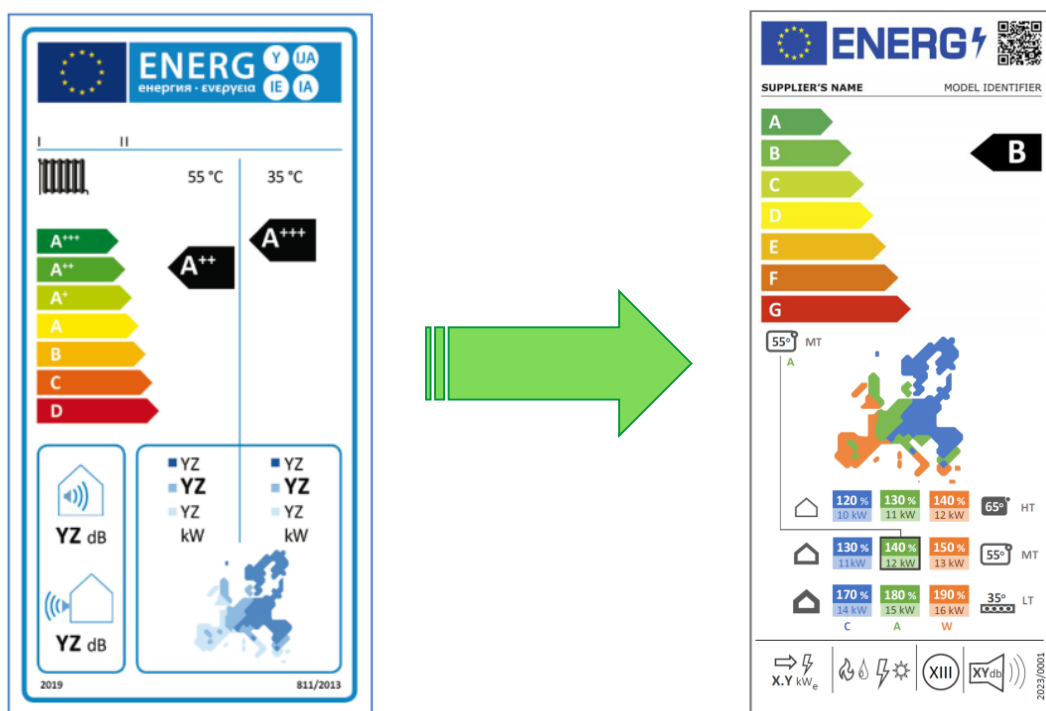
Co warto podkreślić, nie jest to też równoznaczne z wprowadzeniem zakazu użytkowania kotłów na paliwa kopalne w budynkach. Po zakończeniu użytkowania urządzenia nie będzie jednak możliwości zakupu nowego (samodzielnego) kotła na paliwo kopalne.

Nowe etykiety energetyczne dla pomp ciepła

Kolejną istotną zmianą ma być zmiana wyglądu etykiety energetycznej w przypadku pomp ciepła. Dotychczasowa etykieta jest w dużym stopniu nieczytelna, nie ma na niej dokładnych informacji

Rys. 1. Przegląd przewidywanych klas energetycznych od G do A w ramach aktualnego projektu forum konsultacyjnego z 2019 r. dotyczącego urządzeń grzewczych związanych z rozporządzeniami KE 811/2013 i 813/2013

Rys. 2. Aktualna etykieta energetyczna pompy ciepła (po lewej) oraz przyszła etykieta (po prawej), zgodna z aktualnym projektem rozporządzenia o etykietach energetycznych urządzeń grzewczych centralnego ogrzewania wodnego (następcą rozporządzenia 811/2013)

o efektywności pompy ciepła, np. współczynników η_s (eta s). W projekcie nowej etykiety energetycznej (rys. 2) pojawią się wartości η_s (eta s) dla każdego klimatu: chłodnego, umiarkowanego i ciepłego oraz dla trzech różnych poziomów temperatur użytkownika zasilania wody grzewczej:

- dla 35°C (zastosowanie niskotemperaturowe),
- dla 55°C (zastosowanie średniotemperaturowe)
- oraz dla nowego poziomu wysokotemperaturowego (65°C).

Klasa energetyczna urządzeń grzewczych będzie odniesiona do temperatury projektowej zasilania 55°C i klimatu umiarkowanego (lokalizacja Strasburg).

W nowym systemie klas energetycznych, który już niebawem zobaczymy na sprzęcie gospodarstwa

domowego, będzie na początek zupełnie pusta klasa energetyczna A, czyli początkowo żadne urządzenie na rynku nie będzie spełniało wymogów tej klasy energetycznej. Poprzez odpowiednie ustawienie progu klasy A, da to szansę producentom najbardziej efektywnych urządzeń (w tym wypadku – pomp ciepła) na wypełnienie tej klasy w przyszłości.

Na etykiecie ma się również pojawić kod QR, który pozwoli odczytać smartfonem dane pompy ciepła, zawarte w europejskiej bazie urządzeń EPREL. Przykład aktualnej etykiety energetycznej pompy ciepła oraz projekt nowej etykiety energetycznej, która powinna pojawić się w 2025 r. (lub w 2026 r.) przedstawia rys. 2.

6

Rekomendacje działań dla państw UE

W związku z koniecznością szybszego uniezależniania się Unii od importu paliw kopalnych, KE rekomenduje, by część zmian ujętych w pakiecie „Fit for 55” państwa członkowskie na zasadach dobrowolnych wprowadziły wcześniej oraz rozważyły szybszą realizację już istniejących środków służących efektywności energetycznej i wdrożenie nowych. Przedstawia również konkretne rozwiązania i ich efekty.

Oszczędność energii: trzeba działać już dziś

Komisja Europejska, wskazując na potencjał, jaki leży po stronie aktywności państw członkowskich UE w zakresie osiągnięcia zakładanych celów, rekomenduje w komunikacie „EU Save Energy”, by część zmian zawartych w pakiecie „Fit for 55” państwa na zasadach dobrowolnych wprowadziły szybciej niż ostateczne terminy przyjęte na poziomie Unii Europejskiej. Dotyczy to np. wprowadzenia krajowych norm budynków zeroemisyjnych (ZEB) przed 2030 r., a w budynkach publicznych – przed 2027 r., bez oczekiwania na ostateczne terminy, które będą wskazane w dyrektywie EPBD. Jednocześnie KE podkreśla, iż nie tylko państwa, ale także władze regionalne i lokalne mają do odegrania dużą rolę w obliczu kryzysu energetycznego.

We wspomnianym komunikacie, Komisja Europejska wskazuje także, iż oprócz wdrożenia zmian o charakterze strukturalnym, które przyniosą korzyści w perspektywie średnio- i długoterminowej, państwa na polu krajowym powinny oprzeć się na działaniach pozwalających osiągnąć natychmiastowe oszczędności energii poprzez zmianę postaw i zachowań obywateli.

! Według Komisji Europejskiej, każde państwo wie najlepiej, gdzie skoncentrować swoje starania, a ponadto istnieją wyraźne obszary na poziomie UE, w których wspólne podejście może przynieść wartość dodaną.

Rekomendowane kierunki działań

W trwającym procesie współdecydowania o różnych elementach pakietu „Fit for 55” współustawodawcy (państwa członkowskie) mogą umocnić ramy regulacyjne dla efektywności energetycznej w perspektywie krótkoterminowej oraz – w celu uzyskania większych oszczędności energii – w perspektywie średnio- i długoterminowej w kontekście REPowerEU, uwzględniając:

- **Przyjęcie bardziej ambitnych celów** – związanych z krajowym obowiązkiem oszczędności energii.
- **Wprowadzenie odpowiednich zobowiązań oraz zaprzestanie dotowania technologii wykorzystujących paliwa kopalne** – w celu zapewnienia, że w kluczowych sektorach nastąpi zwiększenie efektywności energetycznej, konsekwentnie będą propagowane technologie wykorzystujące energię odnawialną oraz nastąpi szybki rozwój technologii i urządzeń energooszczędnych.
- **Usprawnienie wdrażania wyników audytów energetycznych** – w celu zapewnienia, że będą wprowadzane opłacalne środki oraz że przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP) i inne jednostki, takie jak organy publiczne, które nie podlegają obowiązkowi przeprowadzania audytów energetycznych, będą zachęcane do przeprowadzania takich audytów i działania w oparciu o ich wyniki. W tym kontekście należy również uwzględnić ośrodki przetwarzania danych oraz wykorzystanie ciepła odpadowego.
- **Wprowadzenie dodatkowych, minimalnych norm charakterystyki energetycznej budynku** – w celu przyspieszenia renowacji obejmujących również systemy ogrzewania (i chłodzenia), z odpowiednio ambitnymi harmonogramami, a także ustanowienie ścieżki poprawy klasy budynków o najgorszej charakterystyce energetycznej w świadectwie charakterystyki energetycznej: z klasy G do klasy D.
- **Wycofanie dotacji państw członkowskich do kotłów na paliwa kopalne w budynkach najpóźniej od 2025 r.** – biorąc pod uwagę, że w większości sytuacji takie zachęty są sprzeczne z art. 7 ust. 2 rozporządzenia w sprawie etykietowania energetycznego o promowaniu w dotacjach dwóch najwyższych, a zarazem istotnie licznych klas energetycznych urządzeń, a także zachęcanie do przekierowania dotacji na systemy wsparcia dla pomp ciepła.
- **Zaostrzenie krajowych wymogów dotyczących efektywności energetycznej (i efektywnego**

Jako dopełnienie: kampanie informacyjne, interfejs klienta, niższy VAT...

Równoległe z działaniami prowadzonymi w obszarze legislacyjnym należy zadbać o wsparcie konsumentów w wyborze najbardziej efektywnych urządzeń. W tym celu Komisja Europejska ma uruchomić interfejs klienta w bazie danych EPREL (europejski rejestr produktów do celów etykietowania energetycznego). Ponadto na poziomie UE zaplanowana jest realizacja kampanii informacyjnej nt. efektywności energetycznej. Państwa członkowskie również powinny prowadzić podobne działania.

Ważne jest także wdrożenie takich środków jak obniżone stawki VAT na wysokoefektywne systemy ogrzewania. Dodatkowo, zapewnienie, że ceny energii będą zachęcać do przechodzenia na pompy ciepła oraz zachęcanie do zakupu bardziej wydajnych urządzeń. Takie działania leżą w kompetencji państw członkowskich.

gospodarowania zasobami) nowych budynków

– poprzez wymogi dotyczące systemów ogrzewania oraz wprowadzenie norm dotyczących zerowej emisji przed 2030 r. (przed 2027 r. w przypadku budynków publicznych).

- **Zaostrzenie krajowych wymogów dotyczących systemów ogrzewania w istniejących budynkach** – z uwzględnieniem gruntownych renowacji i wymiany kotłów oraz podłączenia do efektywnych systemów ogrzewania na obszarach gęsto zaludnionych. Towarzyszyłoby temu ustalenie bardziej rygorystycznych limitów dotyczących ekoprojektu dla systemów ogrzewania na poziomie UE, co oznaczałoby, że 2029 r. będzie datą zakończenia wprowadzania do obrotu „samodzielnych” kotłów na paliwa kopalne oraz równoległej zmiany skali etykiet energetycznych (do roku 2025/2026), w wyniku której kotły i inne urządzenia na paliwa kopalne otrzymałyby niższą klasę efektywności energetycznej (więcej p. cz. 5 str. 8). Takie środki w ramach dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, ekoprojektu i etykietowania energetycznego będą stanowiły zachętę do rozpowszechniania pomp ciepła i przyczynią się do osiągnięcia celu, jakim jest podwojenie liczby instalacji pomp ciepła.

- **Wprowadzenie krajowych zakazów stosowania kotłów na paliwa kopalne w istniejących i nowych budynkach** – poprzez określenie wymogów dotyczących źródeł ciepła w oparciu o emisję gazów cieplarnianych lub rodzaj wykorzystywanego paliwa. Co prawda w przekształconej wersji dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków wprowadzono jasną podstawę prawną dla takich krajowych zakazów, aby wyeliminować obecną niepewność prawa, jednak – co trzeba podkreślić – już istniejące ramy legislacyjne stwarzają możliwość wprowadzenia takich środków, z czego skorzystało kilka państw członkowskich.

! Jak oszacowano, realizacja wymienionych działań na poziomie UE może przynieść roczną oszczędność około 1,8 Mtoe ropy naftowej i 11 mld m³ gazu ziemnego.

Konkretne sposoby oszczędzania energii i ich efekty

W pakiecie REPowerEU przedstawiono również wykaz konkretnych środków, które państwa członkowskie mogą zastosować, jednocześnie dodając do nich inne działania pozwalające na znaczącą oszczędność energii w perspektywie jednego roku. Działania te w odniesieniu do budynków przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Rekomendacje konkretnych działań dla państw UE pozwalających na znaczącą oszczędność energii w perspektywie jednego roku

Możliwe środki	Rekomendowany sposób działania	Szacowane oszczędności energii w ciągu jednego roku w UE [Mtoe]
Bardziej ekonomiczne korzystanie z ogrzewania i klimatyzacji w budynkach	Ustawienia domyślne temperatury zasilania w kotłach kondensacyjnych można często regulować, aby zwiększyć wydajność i zaoszczędzić do 8% energii zużywanej do ogrzewania pomieszczeń i wody.	2,5 Mtoe
Szybkie wprowadzenie pomp ciepła dzięki specjalnym zachętom finansowym	Uruchomienie zachęt finansowych i podatkowych w celu szybkiego wdrażania pomp ciepła, np. poprzez obniżenie podatku VAT i wprowadzenie zobowiązania efektywności energetycznej. Dodatkowe dotacje na wymianę kotłów na paliwa kopalne w celu bezpośredniego zrównoważenia zapotrzebowania na gaz ziemny.	1,5 Mtoe
Upowszechnianie systemów automatyki budynków i zarządzania energią	Zachęcanie do instalowania systemów automatyki i sterowania budynku, które monitorują i automatycznie regulują zużycie energii w budynkach.	1,5 Mtoe
Przekazywanie informacji o łatwych w zastosowaniu sposobach/systemach izolacji budynków	Zajęcie się kwestią wykorzystania łatwych w zastosowaniu technologii izolacji termicznej poddaszy i dachów, a także montażu energooszczędnych okien i szyb zespolonych.	1,5 Mtoe

Sposób na bezpieczeństwo energetyczne.

Jakie są zalecenia dla Polski?

Pakiet REPowerEU jasno wskazuje na konieczność przyspieszenia transformacji. Jak wielokrotnie podkreśla w nim KE, właśnie w efektywnym wdrożeniu pakietu „Fit for 55” należy upatrywać największego potencjału redukcji uzależnienia państw UE od paliw z Rosji. Dzięki temu zużycie gazu ziemnego będzie można zmniejszyć do 2030 r. o 30% – co odpowiada 100 mld m³ tego surowca. Więcej niż jedna trzecia tej ilości pochodziłaby z wdrożenia działań w zakresie efektywności energetycznej.

Środki średnio- i długoterminowe, czyli realizacja pakietu „Fit for 55”

Niewątpliwie, obrona w „Fit for 55” ścieżka realizacji celów klimatycznych i energetycznych – poprzez rozwijanie efektywności energetycznej, przechodzenie na odnawialne źródła energii i odchodzenie od paliw kopalnych – idzie w parze z koniecznością wzmacniania bezpieczeństwa energetycznego. Daje bowiem szansę na istotną redukcję importu paliw przez kraje UE. Trzeba jednak pamiętać, że znaczące oszczędności zależą także od działań poszczególnych państw i samorządów lokalnych.

Komisja Europejska podkreśla konieczność zaangażowania władz krajowych na różnych szczeblach, pokazując także ważną rolę do odegrania na poziomie lokalnym w zachęcaniu obywateli i firm do ograniczania zużycia energii oraz do inwestowania w efektywność energetyczną. Po stronie państw jest szereg

możliwości, takich jak obniżanie VAT na wysokoefektywne systemy grzewcze i izolację budynków, a także środki pozwalające wpływać na ceny energii elektrycznej, by zachęcać do użytkowania pomp ciepła i bardziej efektywnych urządzeń.

Zalecenia Rady Europejskiej dla Polski w ramach tzw. semestru europejskiego

Takie spójne podejście ma swoje odzwierciedlenie także w zaleceniach dla poszczególnych państw członkowskich, które Rada regularnie publikuje w ramach tzw. semestru europejskiego. W zaleceniach dla Polski, które zostały przyjęte 23 maja 2022 r., wskazano m.in., iż działania mające na celu zastąpienie kotłów zanieczyszczających powietrze i poprawę efektywności energetycznej budynków wymagają lepszego ukierunkowania na gospodarstwa domowe o niskich dochodach i budynki o najgorszej charakterystyce. Ponadto, jak wskazuje dokument dotyczący Polski:

– Istnieje możliwość lepszego opracowania struktury dotacji na wymianę źródeł ciepła, aby uniknąć uzależnienia od gazu i zapewnić silniejsze zachęty do gruntownych renowacji i instalowania pomp ciepła, zgodnie z celami inicjatywy „Fala renowacji” i pakietu REPowerEU. Znaczny potencjał w zakresie oszczędności kosztów, jaki niesie ze sobą poprawa efektywności energetycznej, umożliwia wykorzystanie zwrotnych instrumentów finansowych, które można by zastosować w celu zwiększenia wskaźnika renowacji budynków mieszkalnych, publicznych i komercyjnych.

To pozwoli na szybszą poprawę jakości powietrza, a jednocześnie większe oszczędności energii. Zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej są niezbędne, aby Polska zrealizowała cele pakietu „Fit for 55”.

For: Shutterstock.com

Finansowanie – skąd będą pochodzić środki na przyspieszoną transformację?

Finansowanie realizacji celów wskazanych w pakiecie REPowerEU ma być wsparte z budżetu Unii Europejskiej. Szczególnie w przypadku inwestycji w efektywność energetyczną i renowację budynków znaczącą rolę mają odegrać Krajowe Plany Odbudowy (KPO). Pakiet obliguje państwa do ich aktualizacji, tak by uwzględnić konieczność przyspieszenia transformacji redukującej zależność energetyczną od Rosji.

Aktualizacja Krajowych Planów Odbudowy

W tym celu każde państwo członkowskie ma uzupełnić swój Krajowy Plan Odbudowy, biorąc pod uwagę konieczność zwiększenia inwestycji w efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii i dekarbonizację w takich obszarach jak budynki, transport i przemysł.

W przypadku polskiego KPO, warto podkreślić, iż wsparcie transformacji budynków jest ukierunkowane poprzez zapisy dotyczące programu „Czyste powietrze” czy Funduszu Termomodernizacji i Remontów – które będą współfinansowane ze środków KPO. Choć ustalone w KPO kamienie milowe i wartości docelowe są spójne z kierunkiem przyjętym w pakiecie REPowerEU, to należy się spodziewać, iż cele te zostaną zwiększone i uzupełnione o inne działania finansujące inwestycje w „zieloną” transformację sektora budynków.

Kamienie milowe i wartości docelowe zawarte w Krajowym Planie Odbudowy zostały przedstawione na infografice (poniżej oraz na str. 14 poradnika).

Program „Czyste powietrze”

W przypadku programu „Czyste powietrze” ustalono wprowadzenie zmian do I kwartału 2023 r. – zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podstawie dyrektywy EPBD, tak by specjalne wsparcie było ukierunkowane na gospodarstwa domowe:

- o wyższych dochodach, szczególnie z udziałem sektora bankowego udzielającego pożyczek połączonych z dotacjami,
- o niskich dochodach,
- o najniższych dochodach.

Zmiany w programie mają pomóc osiągnąć następujący cel wsparcia:

- do III kwartału 2023 r. – wymiany 250 000 źródeł ciepła w budynkach,

Cel: przyspieszenie efektywności energetycznej i dekarbonizacji budynków

Krajowy Plan Odbudowy – kamienie milowe i wartości docelowe

IV kw. 2022 r. – wejście w życie zmiany rozporządzenia ws. węglowych paliw stałych, która wprowadzi zakaz stosowania wprowadzających w błąd oznaczeń przez producentów tych paliw.

I kw. 2023 r. – NFOŚiGW zmieni program „Czyste Powietrze” – zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podst. dyrektywy EPBD, w tym specjalne wsparcie ukierunkuje na gospodarstwa domowe o określonych dochodach. Do końca I kw. 2023 r. przepisy będą w pełni operacyjne, a odbiorcy uzyskają dostęp do wsparcia.

III kw. 2023 r. – w rozporządzeniu ustanowione zostaną normy jakości dla paliw stałych z biomasy, w tym granulatu drzewnego. Wprowadzi ono zakaz stosowania wprowadzających w błąd oznaczeń przez producentów tych paliw.

III kw. 2023 r. – zostanie zainstalowanych 250 000 źródeł ciepła ze wsparciem programu „Czyste powietrze” i Funduszu Termomodernizacji – zgodnie z długoterminową strategią renowacji na podst. dyrektywy EPBD. Kotły gazowe mogą stanowić nie więcej niż 40% finansowanych źródeł ciepła.

II kw. 2026 r. – jw.; instalacja 791 200 (łącznie z w/w 250 000) źródeł ciepła

Cel: przyspieszenie efektywności energetycznej i dekarbonizacji budynków

Krajowy Plan Odbudowy – kamienie milowe i wartości docelowe

III kw. 2023 r. – zostanie przeprowadzona **termomodernizacja 244 952 domów jednorodzinnych i mieszkań** w budynkach wielorodzinnych ze wsparciem programu „Czyste powietrze” oraz Funduszu Termomodernizacji i Remontów – zgodnie z zawartą w wytycznych technicznych KE zasadą „nie czyn poważnych szkód”, by spełnić standardy efektywności energetycznej. W szczególności zostanie zapewnione, że **co najmniej 70% odpadów budowlanych** wytworzonych w ramach programu będzie ponownie wykorzystanych lub poddanych recyklingowi.

IV kw. 2024 r. – zostanie podpisanych **45 umów inwestycji w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych**, które spełnią zasadę „nie czyn poważnych szkód”. Wspierane technologie obejmują **jednostki kogeneracyjne na gaz ziemny, OZE** (energia słoneczna, geotermalna, bioenergia) oraz **pompy ciepła**. Nie wolno będzie przekraczać progu **250 g CO₂/kWh** wytworzonej energii dla każdej objętej wsparciem instalacji. W przypadku instalacji wykorzystujących bioenergię musi zostać zapewniona zgodność z dyrektywą RED II. Biogaz/biometan przesyłany gazociągami musi spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju i redukcji emisji gazów cieplarnianych (zgodnie z RED II).

II kw. 2026 r. – j.w.; zostanie przeprowadzona **termomodernizacja 700 390** (łącznie z w/w 244 952) domów i mieszkań

II kw. 2026 r. – j.w.; zostanie podpisanych **90** (łącznie z w/w 45) **umów inwestycji**

- do końca II kwartału 2026 r. – wymiany łącznie 791 200 źródeł ciepła w budynkach.

Ma to przynieść oszczędność energii pierwotnej na poziomie programu co najmniej 30%.

! W ramach ustalonych zasad, wsparcie do zakupu i montażu kotłów gazowych będzie udzielane tylko zgodnie z technicznymi wytycznymi Komisji Europejskiej, które odwołują się do zasady taksonomii zrównoważonego finansowania: „nie czyn poważnych szkód” (2021/C58/021). Kotły gazowe mogą stanowić nie więcej niż 40% finansowanych źródeł ciepła.

Z kolei w zakresie termomodernizacji budynków, celem jest wsparcie z programu „Czyste powietrze” oraz z Funduszu Termomodernizacji i Remontów:

- do III kwartału 2023 r. – inwestycji w 244 952 domach jednorodzinnych i mieszkaniach w budynkach wielorodzinnych,
- do II kwartału 2026 r. – inwestycji łącznie w 700 390 domach jednorodzinnych i mieszkaniach w budynkach wielorodzinnych.

Inwestycje te mają przynieść oszczędność energii pierwotnej na poziomie programu co najmniej 30%.

Źródła finansowania inwestycji

Finansowanie przyspieszenia transformacji ma być możliwe również dzięki środkom uzyskanym z dochodów z systemu handlu uprawnieniami do emisji EU ETS, a także z nowego systemu, który ma objąć budynki, tj. EU ETS2. Będą one zasilać krajowe budżety oraz unijne fundusze. Na szczególną uwagę zasługuje tu Fundusz Modernizacyjny oraz nowy – Społeczny Fundusz Klimatyczny. Kluczowym celem, który mają wspierać, jest efektywność energetyczna.

Ponadto, w obecnie obowiązujących funduszach z budżetu UE na lata 2021-2027, zapewnione są środki na transformację energetyczną z polityki spójności (EFRR, Fundusz Spójności i Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji). Efektywność energetyczna ma mieć jeszcze większe wsparcie niż wcześniej planowano.

Warto też wiedzieć, że w ramach programu InvestEU zmobilizowane mają być prywatne środki, by wspierać inwestycje w efektywność energetyczną poprzez współdzielenie ryzyka z partnerami wykonawczymi, takimi jak Europejski Bank Inwestycyjny.

Finansowanie inwestycji w efektywność energetyczną jest również możliwe w ramach środków na wspólną politykę rolną, „Horyzont Europa” i program LIFE.

! Wykorzystanie dostępnych środków w dużej mierze będzie zależało od sprawnego ich wydatkowania na poziomie UE oraz państw członkowskich, a także od dostatecznej liczby dobrych projektów.

Fot. Shutterstock.com

Źródła informacji

1. Komunikat KE „Plan REPowerEU”
z 18.05.2022

2. Komunikat KE „Oszczędność energii
w UE” z 18.05.2022

3. Komunikat KE „Strategia UE na
rzecz energii słonecznej” z 18.05.2022

4. Wniosek legislacyjny zmieniający dyrektywę (UE)
2018/2001 w sprawie promowania stosowania energii
ze źródeł odnawialnych (REDII), dyrektywę 2010/31/
UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków
(EPBD) i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności
energetycznej (EED)

5. Wniosek legislacyjny zmieniający rozporządzenie (UE)
2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU
w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz
zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1060, rozporządzenie
(UE) 2021/2115, dyrektywę 2003/87/WE i decyzję (UE)
2015/1814

6. Pytania i odpowiedzi dotyczące
komunikatu w sprawie REPowerEU

7. Arkusz informacyjny dotyczący
oszczędności energii

8. Arkusz informacyjny dotyczący
czystej energii

Zapoznaj się z innymi publikacjami POBE

Poradniki POBE:

- „Dom bez rachunków”

<http://bit.ly/PoradnikDomBezRachunkow>

- „Poradnik inwestora – ulga termomodernizacyjna”

<http://bit.ly/PoradnikUlgaTermo>

- „Jak spełnić wymagania, jakim powinny odpowiadać budynki od 2021 r.?”

<http://bit.ly/PoradnikWT2021>

- „Taksonomia zrównoważonego finansowania”

<https://bit.ly/PoradnikTaksonomia>

- „Boom dla „zielonych” i cyfrowych technologii w budownictwie – nowe cele polityki klimatycznej UE do 2030 r.”

<http://bit.ly/PoradnikZielonyLad>

- „Pakiet „fit for 55%” – najważniejsze zmiany dla sektora budownictwa”

http://pobe.pl/wp-content/uploads/2021/11/POBE_Fit_for_55.pdf

Porozumienie Branżowe na rzecz Efektywności Energetycznej

